

SADRŽAJ

GLAS RAZUMA 1	7
VEŠTAC	8
GLAS RAZUMA 2	37
ZRNO ISTINE	43
GLAS RAZUMA 3	70
MANJE ZLO	74
GLAS RAZUMA 4	109
PITANJE CENE	113
GLAS RAZUMA 5	146
KRAJ SVETA	152
GLAS RAZUMA 6	189
POSLEDNJA ŽELJA	195
GLAS RAZUMA 7	249

GLAS

RAZUMA 1

DOŠLA MU JE PRED ZORU.

Ušla je veoma oprezno, tiho, koračajući bešumno, ploveći kroz odaju poput utvare, poput priviđenja, i jedini zvuk koji je pratio njeno kretanje dolazio je od ogrtača koji se otirao o nagu kožu. A ipak je baš taj slabašni, jedva čujni šum probudio vešca, ili ga je možda samo trgnuo iz polusna u kom se monotono ljuljao, kao u vodenom bezdanu, plutajući između površine i dna mirnog mora, usred lako zatalasane morske trave.

Nije se mrdnuo, nije čak ni zadrhtao. Devojka je dolepršala bliže, zbacila ogrtač, i polako, kolebljivo, naslonila savijeno koleno na ivicu ležaja. Posmatrao ju je pod spuštenim trepavicama, i dalje ne odajući da je budan. Devojka se oprezno uspela na postelju, preko njega, obgrlivši ga nogama. Oslonjena na ispružene ruke, lako mu je milovala lice kosom koja je mirisala na kamilicu. Odlučna i pomalo nestrpljiva, nagnula se i vrškom grudi dotakla njegove kapke, obraze, usne. Osmehnulo se, uzimajući je za ruke, veoma sporo, pažljivo, nežno. Uspravila se, bežeći od njegovih prstiju, ozarena, osvetljena, prekrivena svojim sjajem u magličastoj svetlosti svitanja. Pomerio se, ali mu je odlučnim pritiskom obema rukama zabranila da promeni položaj, laganim, ali sigurnim pokretima bedara tražila je odgovor.

I odgovorio joj je. Nije se više povlačila pred njegovim rukama, zbacila je glavu unazad i protresla kosu. Koža joj je bila hladna i iznenađujuće glatka. Oči s kojima se susreo kada je približila svoje lice njegovom bile su velike i tamne, kao oči rusalke.

Lagano zaljuljan, tonuo je u more kamilice, koje se uzburkalo i zašumilo, izgubivši spokoj.

VEŠTAC

I

PRIČALO SE POSLE DA JE TAJ ČOVEK stigao sa severa, od Užarske kapije. Išao je peške, i na uzdi vodio natovarenog konja. Bilo je kasno popodne i dućani užara i sarača već su bili pozatvarani, a uličica pusta. Bilo je toplo, a on je na sebi imao crni plašt prebačen preko ramena. Privlačio je pažnju.

Zaustavio se pred gostionicom „Stari Narakort“, postojao koji trenutak, osluškivao vrevu glasova. Krčma je, kao i uvek u to doba, bila puna ljudi.

Neznanac nije ušao u „Stari Narakort“. Povukao je konja dalje niz ulicu. Tamo je bila druga krčma, manja, zvala se „Kod Lisca“. Bila je prazna. Krčma nije bila na najboljem glasu.

Nad buretom kiselih krastavaca krčmar podiže glavu i pogledom odmeri gosta. Ne skidajući sa sebe plašt, neznanac je stajao ispred šanka kruto, nepomično, i ćutao.

– Šta ćeš?

– Pivo – reče neznanac. Imao je neprijatan glas.

Krčmar obrisa ruke o platnenu kecelju i napuni glinenu kriglu. Krigla beše okrnjena.

Neznanac nije izgledao staro, ali kosa mu je bila gotovo sasvim bela. Ispod plašta je nosio izlizani kožni prsluk, ušniran pod vratom i na ramenima. Kada je svukao plašt, svi primetiše da za pojasom na leđima nosi mač. Nije u tome bilo ničeg čudnog, u Vizimi su gotovo svi hodali s oružjem, ali niko mač nije nosio na leđima, kao luk ili tobolac.

Neznanac ne sede za sto, među malobrojne goste, već ostade da stoji kraj bureta, gledajući u krčmara prodornim očima. Uze gutljaj iz krigle.

– Tražim sobu za konačenje.

– Nema – progundā krčmar, gledajući u čizme gosta, prašnjave i kaljave. U „Starom Narakortu“ pitaj.

– Radije bih ovde.

– Nema – krčmar je konačno prepoznao akcenat neznanca. Bio je to Riv.

– Platiću dobro – reče neznanac tiho, gotovo nesigurno.

I upravo tada započeo je čitav taj užasan događaj. Jedan dugajlija rošavog lica, koji s neznanca nije skidao natmureni pogled još od časa kad je ovaj ušao u krčmu, ustade i priđe buretu. Dvojica koja su ga pratila stadoše iza, na ne više od dva koraka.

– Nema mesta, huljo, rivska vucibatino – krkljao je rošavi, stojeći odmah uz neznanca. – Ovde u Vizimi takvi kao ti nam ne trebaju. Ovo je čestito mesto!

Neznanac uze svoju kriglu i odmače se. Pogledao je krčmara, ali ovaj skrenu pogled. Nije mu bilo na pameti da brani jednog Riva. Uostalom, ko je uopšte voleo Rive?

– Svaki Riv je lopuža – dobacio je rošavi, bazdeći na pivo, beli luk i srdžbu.

– Čuješ li ti, kopile, šta ja govorim?

– Ne čuje, od balege u ušima – reče jedan od dvojice iza, a drugi se grohotom zasmija.

– Plaćaj i gubi se! – dreknu rošavi. Neznanac ga tek tada pogleda.

– Kad popijem pivo.

– Mi ćemo ti pomoći – prosikta dugajlija i izbi Rivu kriglu iz ruke. Držeći ga za ruku, istovremeno je zarivao prste u remen koji je iskosa presecao grudi neznanca. Jedan od dvojice zamahnu pesnicom. Neznanac se savi u mestu, izbacujući rošavog iz ravnoteže. Mač zasikta u kaniji i kratko zablesnu pod svetlom uljanica. Odjednom je sve uzavrelo. Vika. Neko od gostiju strovali se ka izlazu. Stolica tresnu o pod, gluvo dubnuše o pod glineni sudovi. Drhtavih usta, krčmar je gledao u jezivo rascepljeno lice rošavog, koji se, držeći se za ivicu bureta, spuštao, nestajao, kao da tone. Druga dvojica ležala su na podu. Jedan nepokretno, dok se drugi povijao i trzao usred narastajuće tamne lokve. U vazduhu je vibrirao, parajući uši, tanki, histerični ženski vrisak. Krčmar zadrhta, zadrža dah, i počeo povraćati.

Neznanac se povuču za zid. Stegnut, napet, na oprezu. Mač je držao obe ruke, prevlačeći vrhom sečiva po vazduhu. Niko se nije mrdao. Strahota se, kao hladno blato, uhvatila po obrazima, svezala udove, zapušila grla.

Stražari upadoše u krčmu uz tresak i zveket, njih trojica. Mora da su bili negde u blizini. Držali su spremne toljage za pojasevima, ali ugledavši trupla, smesta isukaše mačeve. Riv stajaše prilepljen leđima uza zid, levom rukom izvlačeći bodež iz sara.

– Bacaj to! – povika jedan od stražara uzdrhtalim glasom. – Bacaj to, razbojnice! Ideš s nama!

Drugi stražar odgurnu sto koji mu je smetao da se približi Rivu s bočne strane.
– Trči po ljude, Perčine! – viknu ka trećem, koji se držao bliže vratima.
– Ne treba – reče neznanac, spuštajući mač. – Poći ću sam.
– Poći ćeš, pseto, ali na užetu – prodera se onaj što drhtaše. – Bacaj mač, da ti njušku ne razvalim!

Riv se ispravi. Hitro primi sečivo pod levu mišku, a desnom, podignutom uvis, na stranu ka stražarima, iscrta brzo u vazduhu komplikovani znak. Blesnuše klinovi, kojima su sve do lakata gusto nabijeni bili rukavi kožnog kaftana.

Stražari se smesta povukoše, zaklanjajući glave podlakticama. Neko od gostiju naglo ustade, ostali ponovo poleteše ka vratima. Žena još jednom zavrišta, prodorno, divlje.

– Poći ću sam – ponovi neznanac zvonkim, metalnim glasom. – A vas trojica ispred. Vodite me kaštelanu. Put ne znam.

– U redu, gospodine – procedi stražar, spuštajući glavu. Krenu ka izlazu, osvrćući se nesigurno. Druga dvojica žurno krenuše za njim. Neznanac ih je pratio, držeći mač u kaniji, a bodež u sari. Dok su prolazili kraj stolova, gosti sakrivaše lica skutevima kaputa.

II

VELERAD, KAŠTELAN VIZIME, češkao je bradu i razmišljao. Nije bio sujeveran, niti bojažljiv, ali mu se nije sviđalo da ostaje sam s belokosim. Najzad se odlučio.

– Izadite – naredi stražarima. – A ti sedaj. Ne, ne tu. Malo podalje, ako ti je volja.

Neznanac sede. Više nije nosio mač, niti crni plašt.

– Da čujem – reče Velerad, igrajući se teškim buzdovanom koji je ležao na stolu. – Ime mi je Velerad, kaštelan sam Vizime. Šta mi ima kazati tvoje razbojničko visočanstvo pre nego što krene u tamnicu? Trojica mrtvih, pokušaj bacanja čini, nije loše, uopšte nije loše. Za takve stvari kod nas u Vizimi se nabija na kolac. Ali ja sam čovek pravedan, saslušaću šta imaš da kažeš. Govori.

Riv je raskopčao gunj i izvukao iz njega svitak od bele jareće kože.

– Po raskrscopicama i gostionicama kačili ste ovo – reče tiho. – Je l' istina što je napisano?

– A – promrmlja Velerad, gledajući u rune utisnute u kožu. – O tome je reč. Nisam se odmah setio. Istina, dabome da je istina. Ima i potpis: kralj Foltest, gospodar Temerije, Pontara i Mahakama. Znači da je istina. Ali poslanice su jedno, a zakon je drugo! Ovde, u Vizimi, pridržavam se zakona i reda! Ubijanje ljudi neću dozvoliti, jesi razumeo?

Riv klimnu glavom kao da je razumeo. Velerad ljutito zabrekta.

– Imaš li znak vešca?

Neznanac ponovo posegnu rukom u procep prsluka i iskopa okrugli medaljon na srebrnom lančiću. Na medaljonu je bila prikazana vučja glava s iskeženim zubima.

– Imaš li kakvo ime? Može biti bilo koje, ne pitam što me zanima, nego da olakšamo razgovor.

– Zovem se Geralt.

– Može i Geralt. Iz Rivije, rekao bih po naglasku?

– Iz Rivije.

– Da. Znaš li šta, Geralte? Od toga – Velerad klepnu po proglassu otvorenom šakom – od toga digni ruke. To je ozbiljna stvar. Mnogi su već probali. To, moj bratko, nije isto što i poseći nekoliko nitkova.

– Znam. To mi je struka, kaštelane. Ovde piše: nagrada tri hiljade orena.

– Tri hiljade – Velerad napući usta. – I princeza za ženu, priča se po narodu, mada milostivi Foltest nije tako napisao.

– Princeza me ne zanima – mirno reče Geralt. Sedeo je nepomično, s rukama na kolenima. – Napisano je: tri hiljade.

– Kakva su vremena došla – uzdahnu kaštelan. – Kakva šugava vremena! Pre samo dvadeset godina, ko bi mogao i pomisliti, makar i pijan, da će takvih profesija biti? Vešci! Putujuće ubice baziliska! Uslužni krotitelji vodenjaka i zmajeva! Geralte? Dopušta li se u tvom zanatu pijenje piva?

– Svakako.

Velerad pljesnu rukama.

– Piva! – povika. – A ti, Geralte, sedaj bliže. Šta me se tiče.

Pivo je bilo hladno i penasto.

– Šugava su nastala vremena – Velerad je nastavljao monolog, potežući iz krigle. – Namnožilo se svakojake gadosti. U Mahakamu, u planinama, sve vrvi od bobolaka. Po šumama su nekad vukovi zavijali, a da vidiš sada: aveti, borovici nekakvi, kud god pljuneš, vukodlak ili kakva druga čuma. Po selima rusalke i noćnice otimaju decu, već ih je na stotine. Bolesti za kakve se nekad nije ni znalo, da ti se kosa nakostreši. A sad još i ovo! – odgurnu svitak kože na stolu. – Nije ni čudo, Geralte, što je takva potražnja za vašim uslugama.

– Ovo je kraljevski proglas, kaštelane – Geralt podiže glavu. – Znete li detalje? Velerad se nagnu na stolici i skrsti ruke na stomaku.

– Detalje, kažeš? A znam. Nije baš da su iz prve ruke, ali iz dobrih su izvora.

– Upravo to mi treba.

– Uporan si. Kako hoćeš. Slušaj me sad – Velerad popi pivo i stiša glas. – Još kao kraljević, za vladavine svog oca, staroga Medela, naš milostivi Foltest pokazivao nam je šta sve ume, a umeo je mnogo toga. Računali smo da će ga s vremenom proći. Ali onda, nedugo nakon krunisanja, odmah po smrti staroga kralja, Foltest je samog sebe prevazišao. Svima su nam redom vilice popadale. Ukratko da kažem – svojoj je rođenoj sestri, Adi, napravio dete. Ada beše mlađa od njega, stalno su se držali zajedno, ali ko bi mogao posumnjati, eto, jedino možda kraljica... Uglavnom, gledamo, a eto Ade s evo ovalikim stomakom, a Foltest poče govoriti o venčanju. S rođenom sestrom, razumeš li, Geralte?

Situacija beše napeta kô struna, jer je Vizimir iz Novigrada mislio za Foltesta da dâ svoju Dalku, poslao i izaslanike, kad tamo – drž' kralja za ruke i noge da ne poleti i ne rastera izaslanike. Dobro je za nas te uspesmo, inače bi nam uvređeni Vizimir svima creva prosuo. Onda nam, sve uz pomoć Ade, koja je na brata uticala, pođe za rukom da balavca odvratimo od svadbe. No onda se porodi Ada, kad joj je vreme bilo, razume se. A sada slušaj, ovde sve počinje. To što se rodilo nije mnogo ljudi videlo; jedna babica skočila je s prozora kule i ubila se, drugoj se pamet pomutila, te je i dan-danas brljiva. Sudim tako da natkopile nije bilo previše naočito. Bilo je žensko. Uostalom, umrla je odmah, rekao bih da se nikom nije žurilo da podveže pupak. Ada, na svoju sreću, nije preživela porođaj. A onda, bratko moj, Foltest još jednom ispade budala. Natkopile je trebalo spaliti, ili, šta ja znam, zakopati negde u pustari, a ne čuvati ga u sarkofagu u podzemlju dvorca.

– Kasno je sad za tumačenja – Geralt podiže glavu. – U svakom slučaju, trebalo je zvati nekog od Znajućih.

– Misliš li na one mamipare sa zvezdicama na šeširima? A nego šta, sjatilo ih se na desetine, ali tek kasnije, kad je već bilo jasno šta u tom sarkofagu leži. I šta iz njega noću izlazi. Al' nije odmah počelo izlaziti, a, ne. Sedam godina od pogreba bilo je mirno. A onda, jedne noći, kad beše pun mesec, vriska u dvorcu, cika, pometnja! Šta ima dalje da govorim, znaš i sam, i proglas si čitao. Odojče poraslo u kovčegu, i to podobro, a i zubi mu valjano izrasli. Jednom rečju, striga! Šteta pa nisi video leševе. Kao ja. Sad bi obilazio Vizimu u širokom luku.

Geralt je ćutao.

– Onda je – nastavi Velerad – kô što ti rekoh, Foltest sazvaio čitavu gomilu čarobnjaka. Zvečaše jedan preko drugog, umalo se ne pobiše onim svojim motkama što ih nose, valjda da se odbrane od pasa ako ih ko nahuška na njih. A huškaju ih bogme redovno. Oprosti mi, Geralte, ako o čarobnjacima drugačije misliš, s tvojim zanimanjem sigurno je tako, ali za mene su to redom badavadžije i budale. Vi vešci međ narodom uživete više poverenja. U najmanju ruku ste, da tako kažem, konkretni.

Geralt se osmehnu, ne reče ništa.

– No vratimo se priči – kaštelan zaviri u kriglu, pa doli piva sebi i Rivu. – Nekoliki čarobnjaci savetovaše pametne stvari. Jedan je predlagao da se striga spali zajedno s dvorcem i sarkofagom, drugi je govorio da glavu treba odrubiti ašovom, ostali su bili složni da joj se glogov kolac zabije u razne delove tela,

naravno za dana, kad đavolice spava u kovčegu, izmorena od noćnog zabavljanja. Nažalost, našao se i jedan, luda nekakva ćelava sa zašiljenom kapom, grbavi pustinjač, koji je isfantazirao da su u pitanju uroci, da se to da otkloniti, i da će od strige opet nastati Foltestova curica, lepa kô slika. Kazao je da samo treba presedeti u kripti preko noći, i gotovo, svršeno! Posle čega, zamisli samo, Geralte, kakav je to šupljoglavac bio, ode i provede noć u dvorcu. Nije teško pogoditi, mnogo od njega nije ostalo, jedino kapica i toljaga. Ali Foltest se navrô na tu ideju kô čičak. Zabranio je svaki pokušaj ubijanja strige i okupio u Vizimi šarlatane iz svih mogućih zabiti zemlje, ne bi li strigu pretvorili u princezu. To je tek bila živopisna družina! Neke uvrnute babetine, neki ćopavci, štokavi, bratko moj, vašljivi, da te bog sačuva! I počeše bajati, uglavnom nad činijama i bokalima. Naravno, neke su Foltest ili Veće brzo razotkrili, nekoliko čak obesiše na ogradi, al' nedovoljno, nedovoljno! Ja bi' ih sve redom pobesio! A da je striga za to vreme svaki čas nekog novog umorila, ne mareći za varalice i njihova bajanja, to ne moram ni da ti pričam. A ni to da Foltest više nije živeo u dvorcu. Niko više tamo nije živeo.

Velerad stade načas i uze piva. Veštac je ćutao.

– I tako se to vuče, Geralte, evo šest godina, jer ono se rodilo ima već oko četrnaest leta. Imali smo za to vreme i malo drugih problema, tukli smo se s Vizimirom iz Novigrada, ali s valjanim, opravdanim razlozima; zbog pomeranja graničnih stubova, a ne zbog tamo nekih ćerki ili rodbinskih veza. Foltest, uzgred budi rečeno, već ponekad zucne o ženidbi, i pregleda ponude što nam šalju sa susednih dvora, a doskoro bi ih bacao niz klozet. Ali ne prođe dugo, pa ga opet uhvati ta manija, te onda pošalje konjanike da traže nove ćarobnjake. Čak je i nagradu obećao, tri hiljade, na šta se skupilo nekoliko blesa, lutajućih vitezova, čak i jedan ćobanćić, kreten, što su ga znali svi okolo, nek mu je laka crna zemlja. A striga je dobro. Samo što svaki čas nekog prikolje. Nekako se naviknemo. A od tih junaka, što bi da joj skinu ćini, ipak ima neke vajde, jer beštija može da ćdere tu na mestu, i ne tumara nikud van dvorca. A Foltest sagradio novu palatu, lepu sasvim.

– Šest godina – Geralt podiže glavu – šest godina niko da reši problem?

– A šta ćeš – Velerad prodorno pogleda u vešća. – Jer problem se sigurno ne može ni rešiti, i s tim se treba pomiriti. Govorim o Foltestu, našem voljenom i milostivom vladaru, koji i dalje prikucava te proglašuje po raskrsnicama. Samo što voljnih ima sve manje. Nedavno se, istina, našao jedan, ali je tražio tri hiljade isključivo unapred. E, tog smo strpali u džak i bacili u jezero.

– Prevaranata ne manjka.

– Ne manjka. Naprotiv – složio se kaštelan, ne skidajući pogled s vešca. – Zato, kad dođeš u dvorac, ne traži zlato unapred. Ako tamo uopšte i kreneš.

– Krenuću.

– Dabome, tvoja stvar. Ne zaboravi ipak na moj savet. Ako pak bude reči o nagradi, skoro se počelo pričati o drugom njenom delu, spomenuo sam ti. Princeza za nevestu. Ne znam ko je to izmislio, ali ako striga izgleda kô što se priča, onda je šala izuzetno gruba. Međutim, opet su se našli lupeži što poleteše do dvorca, čim se vest pronela o prilici da se upadne u kraljevsku porodicu. Konkretno, dvojica obućarskih šegrta. Otkud su obućari toliko glupi, Geralte?

– Ne znam. A šta je s vešcima, kaštelane? Jesu li oni pokušali?

– Bilo ih je nekoliko, nego šta. Ali kad bi čuli da sa strige treba skidati uroke, a ne ubiti je, najčešće su slegali ramenima i odlazili. I zbog toga je poraslo moje poštovanje prema vešcima, Geralte. No posle je pristigao jedan, mlađi je bio od tebe, imena mu se ne sećam, ako ga je uopšte i rekao. Taj je pokušao.

– I?

– Zubata princeza razvlačila je njegovu utrobu na sve strane.

Geralt klimnu glavom.

– I to su svi?

– Bio je još jedan.

Velerad je začutao na trenutak. Veštac ga nije požurivao.

– Da – izgovori najzad kaštelan. – Bio je još jedan. Najpre, kad mu je Foltest zapretio vešanjem ako ubije ili povredi strigu, samo se nasmejao i uzeo se pakovati. No onda...

Velerad ponovo stiša glas gotovo do šapata, naginjući se preko stola.

– Onda se prihvatio zadatka. Vidiš, Geralte, ima tu u Vizimi nekoliko razumnih ljudi, čak i na visokim položajima, kojima se čitava ova stvar smučila. Priča se da su ti ljudi u tajnosti ubedili vešca da se mane snebivanja i bjanja, nego da strigu ubije, a da kralju ispriča da čarolija nije delovala, da se dogodio nesrećan slučaj pri poslu, te da je ćerkica pala sa stepenica. Kralj će se sigurno razbesneti, ali završiće se na tome da mu ne isplati nagradu. Veštac hulja reće nam na to da za džabe i sami možemo kod strige. I, šta smo mogli... Prikupili smo, pogađali se... Samo što ni od toga ništa nije bilo.

Geralt podiže obrve.

– Ništa, kad ti kažem – reče Velerad. – Veštac ne htede da krene odmah, prve noći. Tumarao je okolo, prikrađao se. Napokon je, kako kažu, ugledao strigu,

zasigurno u akciji, jer beštija ne izlazi iz kripke da bi protegla noge. Kako ju je ugledao, tako je i utekao. Bez pozdrava.

Geralt lako nakrivi usta u nešto što je valjda trebalo da predstavlja osmeh.

– Ti razumni ljudi – počeo – zasigurno imaju još tog novca? Vešci ne uzimaju unapred.

– Dabome, zasigurno imaju – reče Velerad.

– A priča li se koliko?

Velerad se iskezi.

– Jedni kažu: osamsto...

Geralt zavrte glavom.

– Drugi – promrmlja kaštelan – kažu hiljadu.

– I nije mnogo, ako se uzme u obzir da su priče često preuveličane. Najzad, kralj daje tri hiljade.

– Ne zaboravi i nevestu – podsmešljivo dobaci Velerad. – O čemu mi razgovaramo? Jasno je da tri hiljade nećeš dobiti.

– Otkud je to jasno?

Velerad tresnu šakom po stolu.

– Ne kviri moju sliku o veščima, Geralte! To traje već šest godina, i duže! Striga dokrajči i do pola stotine ljudi godišnje. Danas manje, jer se svi drže podalje od dvorca. Nije, brate, da ja ne verujem u čarolije, video sam ih ne jednom, i verujem, do određenog stupnja, u veštine čarobnjaka i veštaca, razume se. Ali to skidanje uroka je budalaština, to je izmislio onaj grbavi, balavi starkelja, koji je pobenovio od pustinske hrane, budalaština u koju više niko ne veruje. Niko osim Foltesta. Ne, Geralte! Ada je na svet donela strigu jer je spavala s rođenim bratom, to je cela istina, i nikakva čarolija tu ne pomaže. Striga jede ljude, kô i svaka striga, i treba je ubiti, lako i jednostavno. Čuj, pre dve godine, seljacima iz neke udaljene zabiti pod Mahakamom zmaj pojede sve ovce. Oni se okupe, odu i motkama ga izubijaju, i nisu ni smatrali za shodno da se time treba nešto posebno hvaliti. A mi ovde u Vizimi čekamo da se dogodi čudo i zamandalujemo vrata za svaki pun mesec ili vezujemo prestupnike pred dvorcem računajući da će beštija da se najede i vrati u grobnicu.

– Lepo ste se dosetili – nasmeja se veštac. – Je l' se prestupništvo smanjilo?

– Ni najmanje.

– Do dvorca, tog novog, kuda se ide?

– Lično ću te odvesti. Šta će biti s predlogom razumnih ljudi?

– Kaštelane – reče Geralt. – Čemu žurba? Ionako se zaista može dogoditi nesreća na poslu, nezavisno od mojih namera. Tada će razumni ljudi morati da razmisle kako da me odbrane od kralja i da pripreme tih hiljadu i po orena, o kojima se priča.

– Rekli smo hiljadu.

– Ne, gospodine Velerade – reče veštac odlučno. – Onaj što ste mu davali hiljadu zbrisao je samo što je ugledao strigu, nije se ni pogađao. Znači da je rizik veći od jedne hiljade. A da li je veći od hiljadu i po, to će se tek pokazati. Naravno, ja ću se pre toga pozdraviti.

Velerad se počeha po glavi.

– Geralte, hiljadu i dvesta?

– Ne, kaštelane. Posao nije lak. Kralj nudi tri hiljade, a ja vam moram reći da je ponekad lakše skinuti urok nego ubiti. Na kraju krajeva, neko bi od mojih prethodnika već ubio strigu da je to tako prosto. Mislite da su dozvolili da ih zakolje samo zato što su se plašili kralja?

– U redu, bratko – Velerad je zamišljeno klimao glavom. – Dogovor stoji. Samo pred kraljem ni zuc o mogućoj nesreći na poslu. Iskreno ti savetujem.

III

FOLTEST JE BIO MRŠAV, imao je lepo, previše lepo lice. Nije mu još bilo četrdeset godina, tako je ocenio veštac. Sedeo je na izrezbarenoj stolici od crnog drveta, nogu ispruženih ka ložištu kraj kog su se grejala dva psa. Pored njega, na sanduku, sedeo je stariji, snažno građen bradati muškarac. Iza kralja stajao je još jedan čovek, bogato odeven, s ponosnim izrazom lica. Velmoža.

– Veštac iz Rivije – reče kralj posle tišine koja je nastupila nakon uvodnog govora kaštelana Velerada.

– Tako je, gospodaru – Geralt pognu glavu.

– Od čega ti je glava tako pobelela? Od vradžbina? Vidim da star nisi. Dobro de, dobro. Šalim se, ništa ne govori. Usuđujem se da pretpostavim da imaš nekog iskustva?

– Imam, gospodaru.

– Rado ću saslušati.

Geralt se još niže pokloni.

– Zasigurno znate, gospodaru, da naš kodeks zabranjuje da govorimo o tome što radimo.

– Zgodan kodeks, milostivi vešče, veoma zgodan. Ali razume se, bez detalja, s borovicima si imao posla?

– Jesam.

– S vampirima, s lesnicima?

– Takođe.

Foltest se kolebao.

– Sa strigama?

Geralt podiže glavu, pogleda kralja u oči.

– Takođe.

Foltest skrenu pogled.

– Velerade!

– Izvolite, milostivi gospodaru.

– Upoznao si ga s detaljima?

– Jesam, milostivi gospodaru. Tvrdi da je s princeze moguće skinuti urok.

– To znam još odavno. Ali na koji način, milostivi vešče? Ah, tako je, zaboravio sam. Kodeks. Dobro. Samo jedna mala napomena. Dolazilo je k meni već nekoliko veštaca. Velerade, jesi li mu govorio? Dobro. Otud znam da je vaša specijalnost najpre ubijanje, a ne skidanje uroka. To ne dolazi u obzir. Ako li mojoj ćerki spadne dlaka s glave, tvoja će glava ležati na panju. O tome toliko. Ostrite, i vi gospodine Segeline, ostanite i dajte mu sve informacije koje zatraži. Oni uvek mnogo pitaju, vešci. Nahranite ga i nek spava u dvorcu. Nek se ne vuče po krčmama.

Kralj ustade, zviznu ka psima i krenu prema vratima, razgrćući slamu koja je prekrivala pod odaje. Kod vrata se okrenu.

– Uspeš li, vešče, nagrada je tvoja. Pokažeš li se dobro, možda nešto i pridodam. Naravno, naklapanja svetine o ženidbi s princezom ne sadrže ni reči istine. Ne smatraš valjda da ću ćerku dati makar kakvoj skitnici?

– Ne, gospodaru, ne smatram.

– Dobro je. To pokazuje tvoju razumnost.

Foltest izađe, zatvorivši za sobom vrata. Velerad i velmoža, koji su do tog trenutka stajali, smesta se raskomotiše za stolom. Kaštelan ispi dopola pun kraljev pehar, zaviri u vrč, pa opsova. Ostrit, koji je zauzeo Foltestovu fotelju, gledao je u vešca ispod oka, prelazeći šakama preko rezbarenog naslona. Segelin, bradonja, dade znak Geraltu.

– Sedajte, milostivi vešče, sedajte. Začas će stići i večera. O čemu biste hteli da govorimo? Kaštelan Velerad već vam je valjda sve kazao. Poznajem ga i znam da je pre kazao previše nego premalo.

– Još samo nekoliko pitanja.

– Pitajte.

– Govorio je kaštelan da je, nakon što se striga pojavila, kralj pozvao mnoge Znajuće.

– Tako je bilo. Samo, ne zovite je „striga“, nego „princeza“. Lakše ćete izbeći takvu zabunu pred kraljem... i s njom povezane neperilike.

– Da li je među Znajućim bilo koga poznatog? Slavnog?

– Bilo je takvih i onda, a i kasnije. Ali imena se ne sećam. A vi, gospodine Ostrite?

– Ne sećam se – reče velmoža. – Ali znam da su nekolicu uživali slavu i priznanje. O tome se mnogo govorilo.

– Jesu li bili složni da se urok može skinuti?

– Daleko su bili od složnog – nasmeja se Segelin. – U svakom pogledu. Ali takva se tvrdnja pronela. Trebalo je da bude lako, čak nije zahtevalo ni magijske

moći, i kako sam ja razumeo, dovoljno je bilo da neko provede noć, od zalaska sunca do trećih petlova, u podzemlju, uz sarkofag.

– Lako, nego šta – prasnu Velerad.

– Voleo bih da čujem opis... princeze.

Velerad skoči sa stolice.

– Princeza izgleda kô striga! – dreknu. – Kao najstrigovatija striga za koju sam čuo! Njeno visočanstvo, kraljevska kći, prokleta natkopile, visine je četiri lakta, podseća na pivsko bure, njušku ima od uha do uha, punu zuba kô bodeža, oči su joj crvene, griva riđa! Šapetine, kandžaste kô u divlje mačke, vise joj do same zemlje! Čudo je da ne počesmo slati njene minijature po prijateljskim dvorovima! Jer naša princeza, kuga je pomorila, ima već četrnaest leta, vreme je da se dâ za kakvog princa!

– Uzdrži se, kaštelane – namrgodi se Ostrit, pogledajući ka vratima. Segelin se lako smeškao.

– Opis, iako tako slikovit, u velikoj meri je precizan, a to je milostivi veštac i tražio, zar ne? Velerad je zaboravio dodati još i da se princeza kreće neverovatnom brzinom i daleko je snažnija nego što bi se moglo zaključiti po njenom rastu i građi. A da ima četrnaest godina, istina je. Ako je to uopšte važno.

– Važno je – reče veštac. – Da li se napadi na ljude događaju samo za pun mesec?

– Da – odvrati Segelin. – Kad napada izvan starog dvorca. U dvorcu su, nezavisno od mesečeve faze, ljudi uvek stradali. Ali izlazi samo kad je mesec pun, a i to ne baš svaki put.

– Da li se bar jedan napad dogodio za dana?

– Ne. Za dana ne.

– Žrtvu uvek proguta?

Velerad srdito pljunu na slamu.

– Ostavi se, Geralte, sad ćemo večerati. Fuj! Guta, načinje, ostavlja, kako kad, valjda zavisi od raspoloženja. Jednome je samo glavu odgrizla, nekolike je rasporila, a neke načisto oglodala, do gole kosti, moglo bi se reći. Od takve se majke rodila!

– Pazi šta govoriš, Velerade – prosikta Ostrit. – Za strigu pričaj šta hoćeš, ali Adu preda mnom ne vređaj, kô što se ni pred kraljem ne usuđuješ!

– Je li bio neko kog je napala a da je preživeo? – upita veštac, naizgled ne obraćajući pažnju na velmožin gnev.

Segelin i Ostrit se pogledaše.

POSLEDNJA ŽELJA

- Bio je – reče bradonja. – Na samom početku, pre šest godina, zaskočila je dvojicu vojnika što su stražarili uz kriptu. Jedan je uspeo da pobegne.
- I kasnije – dodao je Velerad – mlinar, kog je napala kod grada. Sećate li se?

IV

MLINARA DOVEDOŠE NA DRUGI DAN, kasno uveče, u odaju u kojoj je konačio veštac, iznad stražare. Doveo ga je vojnik u plaštu s kapuljačom.

Razgovor nije dao posebne rezultate. Mlinar beše preplašen, mrmljao je i mucao. Vešcu su više govorili njegovi ožiljci: striga je imala ogroman razmak vilica i zaista oštre zube, veoma duge gornje očnjake – ukupno četiri, po dva sa svake strane. Kandže zasigurno oštrije od mačjih, mada slabije povijene. Samo zahvaljujući tome, mlinar je i uspeo da se iščupa.

Završivši pregledanje, Geralt dade znak mlinaru i vojniku, ispraćajući ih. Vojnik odgurnu čoveka kroz vrata i svuče kapuljaču. Bio je to Foltest lično.

– Sedi, nemoj ustajati – reče kralj. – Ovo je nezvanična poseta. Da li si zadovoljan pregledom? Čuo sam da si pre podneva bio u dvorcu.

– Tako je, gospodaru.

– Kada ćeš pristupiti poslu?

– Do punog meseca ima četiri dana. Posle toga.

– Želiš li da je vidiš pre toga?

– Nema potrebe. Ali sita... princeza... biće manje pokretljiva.

– Striga, majstore, striga. Ostavimo se diplomatije. Princeza će tek biti. O tome sam uostalom i hteo s tobom da popričam. Odgovaraj, nezvanično, kratko i jasno: hoće li ili neće biti? Samo mi se nemoj braniti tim svojim kodeksom.

Geralt protrlja čelo.

– Potvrđujem, kralju, da se urok može skinuti. I, ako se ne varam, upravo provodeći noć u dvorcu. Treće pevanje petla, ako zatekne strigu izvan sarkofaga, otkloniće urok. Tako se sa strigama obično postupa.

– Tako jednostavno?

– Nije to jednostavno. Prvo, treba preživeti noć. Moguća su i odstupanja od norme. Na primer, nekad nije dovoljna jedna noć, već tri, i to zaredom. Ima takođe i slučajeva... no... beznadežnih.

– Tako je – ozlojedi se Foltest. – O tome stalno slušam. Ubiti čudovište, jer je slučaj neizlečiv. Majstore, siguran sam da je neko s tobom već razgovarao. Šta veliš? Poseci ljudožderku na samom početku, bez okolišanja, a kralju ćemo

reći da drugačije nije moglo. Kralj neće platiti, ali mi hoćemo. Veoma zgodan plan. I jeftin. Jer kralj će onda narediti da se veštac poseče ili obesi, i zlato ostade u džepu.

– Kralj će bezuslovno narediti da se veštac pogubi? – namršti se Geralt.

Foltest je dugo gledao u oči Riva.

– Kralj ne zna – reče konačno. – Ali neka veštac ipak računa na takvu mogućnost.

Sada je Geralt začutao.

– Nameravam da uradim šta je u mojoj moći – reče posle kratke tišine. – Ali ako pođe po zlu, moraću da branim sopstveni život. Vi biste, gospodaru, takođe morali da računate na takvu mogućnost.

Foltest ustade.

– Ne razumeš me. Nije o tome reč. Jasno je da ćeš je ubiti ako postane vruće, dopadalo se to meni ili ne. Jer u protivnom će ona ubiti tebe, to je sigurno i neizbežno. Ne razglašavam tako, ali ne bih kaznio nikog ko bi je ubio u sopstvenoj odbrani. Ali ne dopuštam da bude ubijena bez pokušaja da se spase. Već su pokušali da zapale stari dvorac, gađali su je strelama, kopali rupe, podmetalili mreže i zamke, sve dok nekolicinu nisam obesio. Ali ne radi se o tome. Majstore, slušaj me!

– Slušam.

– Posle trećih petlova neće biti strige, ako sam dobro razumeo. A šta će biti?

– Ako sve krene po dobru, četrnaestogodišnja devojka.

– Crvenih očiju? Sa zubima krokodila?

– Normalna devojka. Ali samo...

– Samo šta?

– Fizički.

– Eto ti belaja! A psihički? Za doručak svakog dana vedro krvi? Devojački batak?

– Ne. Psihički... Teško je reći... Cenim, na nivou, šta ja znam, trogodišnjeg, četvorogodišnjeg deteta. Biće joj neophodna brižna nega duže vreme.

– Razumem. Majstore?

– Slušam.

– Da li joj se to može vratiti? Kasnije?

Veštac je ćutao.

– Aha – reče kralj. – Može. I šta onda?

– Ako bi posle duge, višednevne klonulosti umrla, treba spaliti telo. I to odmah.

Foltest se ražalosti.

– Ne mislim, ipak, da bi do toga došlo – dodade Geralt. – Radi sigurnosti, daću vam, gospodaru, nekoliko uputstava kako smanjiti opasnost.

– Već sada? Nije li prerano, majstore? A šta ako...

– Već sada – prekinu ga Riv. – Svašta biva, kralju. Može se dogoditi da ujutro u kripti pronađete otčaranu princezu pored moga leša.

– Zar tako? Uprkos mojoj dozvoli samoodbrane? Do koje ti je, čini mi se, veoma stalo.

– Stvar je ozbiljna, kralju. Rizik je veliki. Zato slušajte: princeza oko vrata uvek mora nositi safir, najbolje bi bilo inkluz na srebrnom lančiću. Uvek. Dan i noć.

– Šta je to inkluz?

– Safir s vazдушnim mehurom unutar kamena. Pored toga, u odaji u kojoj bude spavala s vremena na vreme treba paliti grančice smreke, zajika i leska u kaminu.

Foltest se zamislio.

– Hvala ti na savetima, majstore. Upotrebiću ih ako... A sada, ti mene slušaj pažljivo. Ako zaključiš da je slučaj beznadežan, ubićeš je. Ako skineš urok, a devojka ne bude... normalna... budeš li imao i trunku sumnje da si u potpunosti uspeo, i onda je ubij. Ne boj se, ništa ti ne preti s moje strane. Vikaću na tebe pred ljudima, isteraću te iz dvorca i iz grada, i to je sve. Nagradu naravno nećeš dobiti. Možda nešto iskamčiš, znaš od koga.

Za trenutak su ćutali.

– Geralte – Foltest se prvi put veću obrati imenom.

– Molim?

– Koliko istine ima u pričama da je dete takvo jer je Ada moja sestra?

– Ne mnogo. Uroci nastaju tako što ih neko baci, nijedna kletva ne nastaje sama. Ali mislim da je vaša veza sa sestrom bila uzrok čini, pa i takvog ishoda.

– Tako sam i mislio. Tako su govorili i neki od Znajućih, mada nisu svi. Geralte? Otkud nastaju takve stvari? Uroci, magija?

– Ne znam, kralju. Znajući se bave proučavanjem uzroka tih pojava. Za nas vešće dovoljno je znanje da takve pojave može izazvati usredsređena volja. Kao i znanje kako je suzbiti.

– Ubijati?

– Najčešće. Za to nas uostalom najčešće plaćaju. Retki su oni koji žele skidanje uroka, kralju. Po pravilu, ljudi jednostavno žele da se sačuvaju od opasnosti. Ako pak čudovište ima ljude na savesti, onda se pojavljuje i motiv osvete.

Kralj je ustao, načinio nekoliko koraka po odaji, zastao kraj vešćevog mača koji je visio na zidu.

– Ovim? – pitao je, ne gledajući u Geralta.

– Ne. Taj je za ljude.

– Čuo sam. Znaš li šta, Geralte? Poći ću s tobom u kriptu.

– Nikako.

Foltest se okrenu, oči mu zablistaše.

– Znaš li ti, čarobnjače, da je ja nisam ni video? Ni kad se rodila, a ni... posle. Bojao sam se. A možda je nikad i neću videti, nije li tako? Valjda imam pravo da je vidim makar kad je budeš ubijao.

– Ponavljam, nikako. To bi značilo sigurnu smrt. Uključujući i mene. Ako bih oslabio pažnju, volju... Ne, kralju.

Foltest se okrenu i krenu ka vratima. Geraltu se za trenutak činilo da će izaći bez reči i pozdrava, ali kralj se zaustavio i pogledao ga.

– Budiš poverenje – reče. – I pored toga što znam da nisi cvečka. Pričali su mi šta se dogodilo u krčmi. Siguran sam da si ubio te lupeže samo radi priče, da bi uzbudio ljude, mene. Meni je jasno da si ih mogao savladati bez ubijanja. Bojim se da nikad neću saznati da li odlaziš da spaseš moju ćerku, ili da i nju ubiješ. Ali mirim se s tim. Moram tako. Znaš li zašto?

Geralt ne odgovori.

– Jer mislim – reče kralj – mislim da ona pati. Je l' istina?

Veštac uperi u kralja svoj prodorni pogled. Nije potvrdio, nije klimnuo glavom, nije načinio ni najmanji gest, ali Foltest je znao. Znao je odgovor.

V

GERALT POSLEDNJI PUT POGLEDA kroz prozor dvorca. Sumrak se brzo spuštao. Iza jezera su treperela nejasna svetla Vizime. Oko dvorca je bilo pusto – pojas ničije zemlje, kojim se grad proteklih šest godina branio od opasnog mesta, ne ostavljajući ništa osim ruševina, trulih greda i ostataka škrbavog palisada, koji izgleda niko nije imao računa da rasturi i prenese. Najdalje, na sasvim suprotnu stranu naselja, svoju rezidenciju preneo je sam kralj – ispučena kula njegovog novog dvorca crnela se u daljini pred pozadinom sve tamnijeg neba.

Veštac se vrati do prašnjavog stola, za kojim se u jednoj od praznih, opljačkanih odaja, ne žureći, mirno i marljivo pripremao. Znao je da ima dosta vremena. Striga neće napustiti kriptu pre ponoći.

Na stolu je pred sobom imao malu okovanu škrinju. Otvori je. Unutra su, tesno poslagane, u pregradicama obloženim suvom travom stajale bočice od tamnog stakla. Veštac ih izvuče tri.

S poda podiže duguljasti zavežljaj, debelo obmotan ovčijom kožom i opasan kaiševima. Veštac razvi zavežljaj i izvadi mač s ukrašenim rukohvatom iz sjajne crne korice, prekrivene redovima runa i simbola. Obnaži sečivo, koje je sevnulo čisto kao ogledalo. Bilo je od čistog srebra.

Geralt prošaputa basmu, ispi jednu flašicu za drugom, nakon svakog gutljaja spuštajući levu ruku na dršku mača. Potom, čvrsto se umotavši u svoj crni plašt, sede na pod. U odaji nije bilo stolica. Kô što ih ni u čitavom dvorcu nije bilo.

Sedeo je nepomično, zatvorenih očiju. Njegovo disanje, najpre ravno, odjednom postade ubrzano, promuklo, nemirno. A onda se potpuno zaustavi. Mešavina kojom je veštac stavljao u potpunu kontrolu sve organe tela sastojala se najvećim delom od lastavine, tatule, gloga i mlečike. Ostali njeni sastojci nisu imali imena ni u jednom ljudskom jeziku. Za čoveka koji nije, poput Geralta, bio naviknut na nju od samog detinjstva, bio bi to smrtonosan otrov.

Veštac naglo okrenu glavu. Njegov sluh, u tim trenucima izoštren preko svake mere, s lakoćom u tišini ulovi šum koraka u koprivama obraslom dvorištu. To nije mogla biti striga. Bilo je isuviše rano. Geralt zabaci mač na leđa, sakri zavežljaj u ložište oronulog kamina i tiho, poput slepog miša, sjuri niz stepenice.

U dvorištu je još uvek bilo dovoljno svetlo da je čovek koji je dolazio mogao videti lice vešca. Taj čovek – bio je to Ostrit – naglo se povuče, nehотиčni izraz zaprepašćenja i odvratnosti iskrivi mu usta. Veštac se nasmeja – znao je kako izgleda. Pošto bi ispio mešavinu vučje trešnje, jedića i vidovite trave, lice mu je dobijalo boju krede, a zenice ispunjavale čitavu dužicu. Ali mešavina mu je omogućavala da vidi i kroz najgušći mrak.

Ostrit se brzo obuzdao.

– Već izgledaš kao leš, čarobnjače – reče. – Mora biti od straha. Ali ne boj se. Donosim ti pomilovanje.

Veštac ne odgovori.

– Čuješ li ti šta govorim, rivski vidaru? Spasen si. I bogat – Ostrit odmeri u ruci veliku vreću i baci je Geraltu pred noge. – Hiljadu orena. Uzmi ih, sedi na konja i nestani odavde!

Riv je i dalje ćutao.

– Ne beči se na mene! – Ostrit povisi glas. – I ne traći mi vreme. Ne mislim stajati ovde do ponoći. Zar ne razumeš? Ne tražim od tebe da skidaš uroke. Ne, nemoj misliti da si pogodio. Ja nisam s Veleradom i Segelinom. Neću ni da je ubiješ. Treba jednostavno da se izgubiš. Sve treba da ostane kako i jeste.

Veštac se nije pomerao. Nije hteo da velmoža vidi kako su u tom času ubrzani njegovi pokreti i njegove reakcije. Mrak je padao brzo i to mu je odgovaralo, jer je čak i polumrak sumraka bio previše svetao za njegove raširene zenice.

– A zbog čega to, gospodine, sve treba da ostane kako jeste? – pitao je, trudeći se da polako izgovara svaku reč.

– Tebe se to ni vraški malo ne tiče – Ostrit ponosno uzdiže glavu.

– A može biti da već znam?

– Zanimljivo.

– Ako striga još više dozlogrdi narodu, lakše će biti Foltesta smaknuti s trona? Ako se kraljevo ludilo do srži ogadi i velmožama i svetini, zar ne? Prolazio sam, dolazeći do vas, kroz Redanju i Novigrad. Tamo se mnogo govori o tome kako neki ljudi u Vizimi u kralju Vizimiru vide spasitelja i pravog monarha. Ali mene se, gospodine Ostrite, ne tiču ni politika, ni nasledstvo trona, niti bilo kakvi dvorski prevrati. Ja sam ovde da bih završio posao. Zar nikad niste čuli za osećanje obaveze i obične čestitosti? Za profesionalnu etiku?

– Pazi kome se obraćaš, ti skitnico! – besno povika Ostrit, spuštajući ruku na dršku mača. – Dosta mi je toga, ne raspravljam se ja s bilo kim! Vidi ti njega, etika, kodeksi, moral?! I ko to govori? Razbojnik, koji jedva da je stigao a već je

pobio ljude! Koji se pred Foltestom saginjao u naklon, a za njegovim se leđima cenkao s Veleradom kô plaćeni ubica? I ti si se usudio da se kočoperiš, bedni lakeju? Da izigravaš Znajućeg? Maga? Čarobnjaka? Ti šugavi vešče! Marš odavde da ti oštricom njušku ne prepolovim!

Veštac nije ni zadrhtaio, stajao je mirno.

– Vi odlazite, gospodine Ostrite – reče. – Pada mrak.

Ostrit se povuče korak unazad, i munjevito izvuče mač.

– Sam si tražio, čarobnjače. Ubiću te. Neće ti pomoći ti tvoji trikovi. Kod sebe imam kornjačin kamen.

Geralt se nasmejao. Verovanja u moć kornjačinog kamena bila su pogrešna koliko i opšteprihvaćena. Ali veštac nije mislio da troši snagu na kletve, niti da izlaže srebrni mač dodiru s mačem Ostrita. Savi se pod oštricom koja se okretala, i pesnicom i srebrnim nitnama manžetne udari velmožu u slepoočnicu.

VI

OSTRIT JE UBRZO DOŠAO SVESTI, kolutao je očima u potpunom mraku. Primetio je da je vezan. Geralta, koji je stajao odmah pored, nije video. Ali shvatio je gde se nalazi i zajaukao je, otegnuto i zastrašujuće.

– Umukni – reče veštac. – Dovući ćeš je pre vremena.

– Ti prokleti ubico! Gde si? Podlače, smesta me odvezuj! Visićeš zbog ovoga, kučkin sine!

– Ćuti.

Ostrit je teško disao.

– Pustićeš je da me proždere?! Svezanog? – pitao je tiho, dodajući skoro šapatom i gadnu psovku.

– Ne – reče veštac. – Pustiću te. Ali ne sada.

– Huljo – zasiktao je Ostrit. – Da bi odvukao strigu?

– Da.

Ostrit je ućutao, prestao je da se otima, mirno je ležao.

– Vešče?

– Da.

– Istina je da sam hteo da smaknem Foltesta. I ne ja jedini. Ali ja sam jedini želeo njegovu smrt, želeo sam da umre u mukama, da izludi, da živ skapa. Znaš li zašto?

Gerald je ćutao.

– Voleo sam Adu. Kraljevu sestru. Kraljevu ljubavnicu. Kraljevu devu. Voleo sam je... Jesi li tu, vešče?

– Jesam.

– Znam šta sada misliš. Ali nije tako. Veruj mi, nisam bacao nikakve uroke. Ne razumem se ni u kakva bajanja. Jednom sam samo iz besa izgovorio... Jednom samo. Vešče? Slušaš li me?

– Slušam.

– To je bila njegova majka, stara kraljica. To je sigurno bila ona. Nije mogla da gleda kako on i Ada... Nisam to bio ja. Samo sam jednom, znaš, pokušao

da je odgovorim, ali Ada... Vešče! Pomračilo mi se i rekao sam... Vešče? Jesam li to bio ja? Ja?

- To više nije važno.
- Vešče? Je li ponoć blizu?
- Blizu je.
- Pusti me ranije. Daj mi više vremena.
- Ne.

Ostrit nije čuo škripanje podignute grobne ploče, ali veštac jeste. Savio se i bodežom rasekao velmožine veze. Ostrit nije čekao ni na kakve reči, skočio je, nespretno je sav ukočen odšepao, i potrčao. Njegov pogled već se bio navikao na mrak, te je lako video put koji je od glavne dvorane vodio ka izlazu.

Ploča koja je blokirala ulaz u kriptu izletela je uz tresak. Sakriven iza stepeništa, Geralt je ugledao nakaznu pojavu strige kako lako, brzo i nepogrešivo juri tragom bata Ostritovih čizama u daljini. Od strige nije dolazio ni najmanji zvuk.

Jeziv, drhtav, ludački vrisak prolomio se kroz noć, uzdrmao je stare zidove i trajao, podižući se i spuštajući, vibrirajući. Veštac nije mogao tačno da utvrdi razdaljinu, njegov izoštreni sluh je varao, ali bio je siguran da je striga brzo stigla do Ostrita. Iсуviše brzo.

Izašao je nasred sale i stao baš kraj ulaza u kriptu. Zbacio je sa sebe plašt. Pomerio je pleća ne bi li popravio položaj mača. Navukao je rukavice. Imao je još malo vremena. Iako sита još od prethodnog uštapa, znao je da striga neće tako brzo ostaviti Ostritov leš. Srce i jetra bili su za nju najvrednije zalihe hrane za nadolazeće stanje letargije.

Veštac je čekao. Do svitanja je, kako je sračunao, ostalo oko tri sata. Pevanje petla samo bi ga moglo zbuniti. U blizini i tako verovatno nije ni bilo nijednog petla.

Čuo ju je. Kretala se sporo, vukući se po kamenom podu. A onda ju je ugledao.

Opis je bio tačan. Oko neproporcionalno velike glave, nasadene na kratki vrat, vijorio se oreol crvenkaste zamršene kose. Oči su joj svetlele u mraku poput dva draga kamena. Striga je stajala nepomično, zagledana u Geralta. Naglo razjapi čeljusti, kao da se hvali nizovima belih, šiljatih zuba, a onda škljocnu donjom vilicom, uz škripu koja je podsećala na zatvaranje sanduka. I odmah skoči, iz mesta, bez zaleta, zamahujući na vešca okrvavljenim kandžama.

Geralt je odskočio u stranu i zavrteo se u munjevitoj pirueti, striga se očešala o njega, i ona se zavrтела, kandžama sekući vazduh. Nije izgubila ravnotežu, napala je ponovo, smesta, iz poluokreta, škljocnuvši zubima tik uz Geraltove

grudi. Riv odskoči na drugu stranu, tri puta promenivši pravac u fijukavim okretanjima, i zbuni strigu. Odskakujući snažno, mada bez zamaha, udari je u glavu srebrnim klinovima postavljenim s gornje strane rukavice, na zglobovima.

Striga je zastrašujuće zarikala, ispunivši dvorac dobujućim ehom, pala na zemlju, obamrla, i počela zavijati potmulo, zlokobno, besno.

Veštac se zlobno nasmeši. Prva proba je, kao što je i računao, prošla uspešno. Srebro je bilo pogubno za strigu, kao i za većinu čudovišta koja su nastala urokom. Mogućnost je dakle postojala: beštija je bila kao i sve druge, a to mu je moglo garantovati uspešno skidanje uroka, dok mu je srebrni mač pak mogao garantovati život.

Striga nije žurila s narednim napadom. Ovoga puta približavala se lagano, kezeći očnjake, odvratno balaveći. Geralt se povukao, kretao se u polukrugu, pažljivo koračajući; ubrzavajući i usporavajući korake dekoncentrisao je strigu, otežavao je njenu pripremu za skok. Dok je hodao, veštac je izvlačio dugačak, tanak, jak lanac, s tegom na vrhu. Lanac je bio od srebra.

U trenutku kad se striga zgrčila i skočila, lanac je zazviždao kroz vazduh, i svijajući se poput zmiје, za tren oka se obmotao oko ramena, vrata i glave čudovišta. Striga se sunovratila u skoku, ispuštajući pisak koji je parao uši. Koprčala se po podu, ričući jezivo, od besa ili od plamtećeg bola koji joj je zadavao neprijateljski metal. Geralt je bio zadovoljan – samo da tako hoće, ubijanje strige ne bi predstavljalo veliki problem. Ali veštac nije izvlačio mač. Bar do tog trenutka ništa u reagovanju strige nije mu davalo povoda da pomisli da bi slučaj mogao biti neizlečiv. Geralt se povuče na odgovarajuće odstojanje i, ne skidajući pogled s uskovitlane mešine na podu, udahnu duboko i stade se koncentrisati.

Lanac puče, i srebrne alke se, poput kiše, rasuše na sve strane, zveckajući po kamenju. Zaslupljena besom, striga je urličući krenula u napad. Geralt je mirno čekao, i podignutom desnom rukom iscrtao je ispred sebe Znak Ard.

Striga je odletela nekoliko koraka unazad, kao udarena maljem, ali ostala je na nogama, ispružila je kandže, pokazivala je očnjake. Njena kosa digla se uvis i zavijorila se, kao da je hodala kroz snažan vetar. Teško, krkljajući, polako se kretala. Ipak se kretala.

Geralt se uznemirio. Nije očekivao da Znak sasvim parališe strigu, ali nije se nadao ni da će beštija taj otpor tako lako savladati. Nije mogao predugo da drži Znak, to ga je suviše iscrpljivalo, a striga se nalazila na ne više od deset

koraka od njega. Naglo je skinuo Znak i odskočio u stranu. Kao što je očekivao, iznenađena striga poletela je napred, izgubila ravnotežu, srušila se, klizala po podlozi i skotrljala se niz stepenice, pravo ka otvoru koji je zjapio u podu i vodio ka ulazu u kriptu. Iz dubine se razleglo pakleno zavijanje.

Da bi dobio na vremenu, Geralt se pope na stepenice koje su vodile do galerije. Nije prešao ni pola puta kad je striga iskočila iz kripote, jureći kao ogromni crni pauk. Veštac je sačekao da krene za njim uza stepenice, a onda preskoči ogradu i slete dole. Striga se okrenula na stepenicama, odskočila i poletela ka njemu u neverovatnom, više od deset metara dugačkom skoku. Nije se tako lako dala zavesti njegovim okretima, dva puta su njene kandže zaparale Rivov kožni prsluk. Ali ponovni, očajnički snažan udarac srebrnih šiljaka rukavice odbacio je strigu, pokolebao je. Geralt je u sebi osećao nadolazeći bes, lagano se zanjihao, izvio se unazad i snažnim udarcem noge u bok oborio beštiju.

Rika koja se sada začula bila je glasnija od svih prethodnih. Malter je počeo da spada s tavanice.

Striga je ponovo skočila, drhteći od neobuzdane zlobe i želje za ubijanjem. Geralt je čekao. Već je bio isukao mač, u vazduhu je njime opisivao krugove, gledajući da se pokreti mača ne poklapaju s ritmom i tempom njegovih koraka. Striga nije skočila, polako se približavala, prateći pogledom svetli trag sečiva.

Geralt se iznenada zaustavio, ukočio se, držeći podignut mač. Zbunivši se, i striga je stala. Veštac je mačem sporo opisao polukrug i načinio korak ka njoj. Zatim još jedan. A onda je skočio, obrćući mač iznad glave.

Striga se skupila, povukla se krivudajući, a Geralt je ponovo bio blizu, mač mu je svetlucao u ruci. Veščeve oči zapalile su se zloslutnim sjajem, iza stisnutih zuba probijao se promukli urlik. Striga se ponovo povukla, odgurnuta snagom koncentrisane mržnje, besa i žestine kojim je zračio napadač, i koji su tukli ka njoj u talasima, prodirući joj u glavu i utrobu. Preneražena do bola od osećanja do tog časa nepoznatog, ispustila je drhtavi, tanki pisak, okrenula se u mestu i dala se u ludačko bežanje ka mračnom lavirintu dvorskih hodnika.

Geralt je stajao nasred sale i drhtao od jeze. Sam. Dugo je potrajalo, mislio je, pre nego što je taj ples na ivici bezdana, taj stravični, ludački balet, dospeo do očekivanog rezultata i omogućio mu da postigne psihičko jedinstvo s protivnikom, i da dopre do onih slojeva koncentrisane volje koja je ispunjavala strigu. Zle, bolesne volje, od kakve je striga i nastala. Veštac se stresao pri pomisli na trenutak u kome je upio u sebe taj tovar zla, ne bi li ga, kao ogledalom, usmerio na čudovište. Nikada se još nije susreo s takvom koncentracijom mržnje

